

29.09.2022

Literaturoznawstwo

Niepospolite ruszenie słów. Liryka Heleny Raszki w zbliżeniach i przekrojach

Autor/Redaktor: Piotr Bogdan Michałowski

Wydawnictwo:: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego

ISBN: 978-83-7972-475-8

Zbiór szkiców poświęconych poezji Heleny Raszki.

To książka ważna i poruszająca, z rodzaju tych, które rzadko dziś powstają, bo pisane są nie dla samych autorów, z intencjami budowania marki, zdobywania lajków i followersów na Facebooku, pozyskiwania nagród i wynagrodzeń, ale rzeczywiście – dla kogoś innego, o kim się pisze, a kto nie jest szczególnie popularny, o kim się pisze dla upamiętnienia i ze zwyczajnej potrzeby serca. To książka o jednej kobiecie – poetce, napisana przez dziesięciu mężczyzn – krytyków i historyków literatury, z których część znała Helenę Raszkę osobiście, czego wyrazem są wspomnienia dyskretnie wplatanie w tkankę interpretacji oraz to, że mówiącego „ja” nie nazywa się „podmiotem lirycznym”, ale „poetką”, mającą „prawdziwe” uczucia, rodzinę, biografię, ulubione miejsca i kolory. Przyjęcie takiej personalistyczno - idiograficznej perspektywy oznacza tutaj rezygnację z podporządkowania lektur modnym dyskursom tak zwanej nowej humanistyki, studiom ekokrytycznym, postsekularnym czy afektywnym. Autorzy tej książki piszą po prostu: „naturalne otoczenie”, „niematerialny sens” albo „miłość”, skupiając się na konkretnych wierszach bądź na ich konstelacjach, częściej zresztą na tych pierwszych, co przejawia się w tym, że początkowa część zbioru, Zbliżenia, obejmuje większość szkiców, a kolejna, Przekroje – tylko trzy. Objaśniając to podejście, Piotr Michałowski stwierdza, iż chodziło mu o taką formę upamiętnienia, „która dorobku nie monumentalizuje, lecz go ożywia w twórczej polifonii odczytań, jaką jest zbiór interpretacji utworów Poetki”; o „zarówno (po)ruszanie słów Poetki, jak (po)rusza - nie słowem - w kreatywnym dialogu komentatora z komentowanym tekstem”. Tę intencję udało się w Niepospolitym ruszeniu słów... zrealizować właśnie w jej różnych wymiarach, bo liryka Heleny Raszki zostaje tutaj wprawiona w ruch – ożywiona w przecinających się ze sobą lekturach, a zarazem ujęta w taki sposób, że wzbudza emocje i prowokuje do dialogu.

(z recenzji wydawniczej dr hab. Doroty

Wojdy)

Spis treści

Część I

Zbliżenia

Leszek Szaruga

Rakowaty szczep (Mowa potoczna)

Edward Balcerzan

Zgroza i zachwyty (nieoczekiwany) (Biała muzyka)

Piotr Michałowski

Kwadratura logiki (Logiczny układ)

Jacek Łukasiewicz

Stłoczone sekstyny (Masowy przerób)

Zbigniew Jarzębowski

Helena Raszka – od liczby pojedynczej, poprzez liczbę mnogą, ku liczbie wspólnej
(Łączność pokoleń)

Bogusław Kierc

Jaśnienie (Wstępne zeznania)

Ireneusz Statnik

Grudka miłości (Ojczyzna)

Adrian Gleń

„Jasność / istnienia” (Metafizyka)

Piotr Michałowski

Oddech szczęścia (Szczęście oddechu)

Część II

Przekroje

Andrzej Skrendo

Erotyki Heleny Raszki

Andrzej Sulikowski

Wiersze o matce z tomu Liczba pojedyncza (Powrotna smuga – Wyznanie – Modlitwa)

Piotr Michałowski

Helena Raszka – portret wielobarwny

Bibliografia podmiotowa i przedmiotowa

Summaries

Noty o autorach

Rok publikacji: 2022

Strony: 169

Linki:

- <http://wydawnictwo.univ.szczecin.pl/niepospolite-ruszenie-slow-liryka-heleny-raszki-w-zblizeniach-i-przekrojach-p-843.html#opis>

Słowa kluczowe: poezja, Helena Raszka